

ROMÂNIA
MINISTERUL FINANTELOR

Nr. 727.723/ . .2023

APROB

Klaus-Werner IOHANNIS

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DE ACORD

Ion - Marcel CIOLACU

PRIM-MINISTRU

M E M O R A N D U M

De la: Marcel - Ioan BOLOȘ, ministrul finanțelor

Sorin-Mihai GRINDEANU, ministrul transporturilor și infrastructurii

Avizat: Marian NEACȘU, viceprim-ministru

Marian Cătălin PREDOIU, viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne

Alina-Ștefania GORGHIU, ministrul justiției

Temă: Aprobarea negocierii contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții, în valoare de 200 mil. Euro, pentru susținerea proiectului Autostrada A3 România - Cofinanțare aferentă Mecanismului de redresare și reziliență - și a semnării acestuia; acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor

---

Guvernul României a aprobat prin Memorandum, în ședința din 21 septembrie 2022, contractarea unei asistențe financiare rambursabile de la Banca Europeană de Investiții, în vederea acoperirii parțiale a finanțării publice naționale necesare implementării unor reforme și/sau investiții cuprinse în Planul Național de Redresare și Reziliență și în Programul Operațional Sănătate 2021-2027.

Asistența financiară ce urmează a fi contractată, în valoare de până la 4 mld. Euro, va fi structurată în mai multe împrumuturi, din care cca. 2 mld. Euro pentru sectorul transporturi și cca. 2 mld Euro pentru sectorul sănătate. Proiectele din cadrul PNRR care vor face obiectul acestei facilități sunt aferente componentelor C4 - Transport sustenabil (în principal proiectele privind infrastructură rutieră, feroviară și metrou) și C12 - Sănătate (în principal

proiecte privind dezvoltarea infrastructurii prespitalicești/spitalicești, așa cum vor fi stabilite de Ministerul Sănătății).

Ministerul Transporturilor și Infrastructurii (MTI) a comunicat BEI lista proiectelor ce urmează să facă obiectul asistenței financiare rambursabile. Pachetul cuprinde proiecte de infrastructură rutieră, feroviară și metrou, după cum urmează:

- Rutier: autostrăzile A3 și A7
- Feroviar: Modernizarea liniei feroviare Caransebeș - Timișoara - Arad și Electrificarea și reabilitarea liniei de cale ferată Cluj Napoca- Oradea-Episcopia Bihor
- Metrou: Magistrala I de metrou Cluj și Magistrala 4 București - Secțiunea 1: Gara de Nord - Filaret.

Pentru sprijinirea realizării autostrăzii A3, BEI a fost de acord cu acordarea unui împrumut în valoare de până la 200 mil. Euro, în timp ce pentru sprijinirea realizării autostrăzii A7, BEI a fost de acord cu acordarea unei serii de împrumuturi în valoare cumulată de până la 1.200 mil. Euro. Conform practicii finanțatorului, la începutul lunii februarie 2023 au fost transmise băncii scrisorile privind acceptul părții române pentru prezentarea către Consiliul de Administrație al Băncii, spre aprobare, a împrumuturilor ce vizează susținerea realizării autostrăzilor A3 și A7.

Cele două finanțări, în valoare totală de până la 1.400 mil. Euro, au fost aprobate de Consiliul de Administrație al Băncii la începutul lunii mai 2023. În paralel, în vederea accelerării procesului de contractare a împrumuturilor, BEI a demarat împreună cu MF, MTI și Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere (CNAIR) procesul de pregătire și evaluare a proiectelor/împrumuturilor. Un prim contract de finanțare, în valoare de 600 mil. Euro, a fost semnat între România și BEI în data de 14 iunie 2023 și este destinat sprijinirii realizării unor secțiuni din cadrul autostrăzii A7, în lungime de 319 km (Ploiești - Pașcani). Proiectul de lege pentru aprobarea contractului de finanțare astfel semnat este în curs de aprobare în Parlament.

Pe parcursul perioadei de pregătire și evaluare a împrumutului în valoare de 200 mil. Euro¹ s-au analizat și stabilit aspecte de ordin financiar, precum și aspecte de ordin tehnic, după cum urmează: data limită de disponibilizare a sumelor împrumutului și graficul de implementare a proiectului, aspecte legate de evidențierea costului acestuia, alte elemente specifice legate de tragerea împrumutului, aranjamentele instituționale, monitorizarea performanțelor proiectului și raportările privind progresul implementării.

În procesul de pregătire s-a avut în vedere și politica finanțatorului specifică acestui tip de instrument, atât în ceea ce privește procedura de evaluare, cât și în ceea ce privește conținutul documentelor aferente.

Valoarea estimată a proiectului este de 697,67 mil. Euro (cu TVA)². Alocarea din PNRR este de 261 mil. Euro, diferența până la concurența valorii totale urmând să fie acoperită de la bugetul de stat. Împrumutul în valoare de 200 mil. Euro va sprijini autoritățile române în

---

¹ Împrumutul nu acoperă TVA și nici cheltuielile cu achiziția terenurilor (expropriieri)

² Valoare estimată de BEI, conform reglementărilor interne/politicilor proprii, și inclusă în contractul de finanțare în scopul determinării cheltuielilor eligibile care vor sta la baza tragerilor din împrumut.

acoperirea acestei contribuții prin finanțarea deficitului bugetului de stat creat pe parcursul implementării proiectului.

Proiectul ce face obiectul contractului de finanțare este compus din trei sub secțiuni ale autostrăzii A3 (Autostrada Brașov - Târgu Mureș - Cluj - Oradea), după cum urmează: (i) Nădășelu - Mihăiești (16,80 km), (ii) Mihăiești - Zimbor (13,26 km) și (iii) Zimbor - Poarta Sălajului (12,24 km). Realizarea autostrăzii a fost aprobată prin H.G. nr. 739 din 11 octombrie 2019 privind re aprobarea indicatorilor tehnico-economici ai obiectivului de investiții "Autostrada Brașov-Târgu Mureș-Cluj-Oradea".

Implementarea proiectului a demarat în august 2021 și se estimează a se finaliza în trim. IV 2025. MTI va avea, în continuare, întreaga autoritate și responsabilitate pentru realizarea proiectului, implementarea efectivă a investiției fiind asigurată prin CNAIR.

Data limită de tragere a împrumutului, așa cum a fost convenită luând în considerare inclusiv politica BEI, este de 4 ani de la data semnării contractului de finanțare. Împrumutul va fi tras în maximum 10 tranșe, fiecare în valoare de min. 20 mil. Euro. Condițiile financiare aplicabile fiecărei tranșe se vor stabili la momentul tragerii, în funcție de opțiunea selectată de împrumutat (dobândă fixă/variabilă, maturitate etc.), cu respectarea politicii de finanțare a BEI.

Potrivit mecanismului actual, cheltuielile în cadrul proiectului, echivalente sumelor împrumutului, vor fi cuprinse în bugetul MTI/CNAIR, în cadrul sumelor alocate anual cu această destinație de la bugetul de stat la titlul 61 "Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR". Pe toată durata de implementare, vor fi alocate anual în bugetul MTI sume de la bugetul de stat pentru finanțarea proiectului. Tragerile din împrumut se vor efectua de către MF, conform prevederilor contractului de finanțare. Sumele trase din împrumut vor avea destinațiile prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare, respectiv finanțarea deficitului bugetului de stat și refinanțarea datoriei publice guvernamentale.

Facilitatea de credit pusă la dispoziție de BEI reprezintă o sursă de finanțare a deficitului bugetului de stat în condiții favorabile. Conform politicii BEI, fiecare tranșă trasă din împrumut este considerată un împrumut distinct, convenindu-se cu banca, la momentul efectuării tragerii, maturitatea, modalitatea de rambursare (una sau mai multe tranșe), perioada de grație și tipul dobânzii (fixă sau variabilă). Împrumutul urmează a fi acordat pe o perioadă de până la 25 ani, cu posibilitatea unei perioade de grație ce poate ajunge până la 16 ani în cazul rambursării (fiecărei trageri) într-o singură tranșă.

Plata serviciului datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, plata dobânzilor și a altor costuri aferente se asigură conform legislației în vigoare privind datoria publică prin mecanismul aferent finanțărilor rambursabile contractate de Guvern, prin MF, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice.

În perioada aprilie - septembrie 2023 părțile au purtat o serie de discuții tehnice pentru clarificarea aspectelor cuprinse în contractul de finanțare care urmează a fi încheiat. La discuțiile tehnice au participat reprezentanți ai MF, MTI și CNAIR.

Textul contractului de finanțare, așa cum a fost acesta transmis de BEI în vederea negocierii, reflectă elementele discutate și convenite între părți pe perioada pregătirii împrumutului. Ca urmare, pe parcursul negocierilor planificate a avea loc în perioada imediat următoare, în baza aprobării prezentului memorandum, se are în vedere, în principal, confirmarea elementelor deja agreate, așa cum sunt menționate în prezentul. Considerăm că eventualele elemente/clarificări suplimentare care ar putea interveni nu vor conduce la modificări de fond ale textului contractului de finanțare față de forma anexată prezentului memorandum.

Conform propunerilor avansate de către Bancă, contractul de finanțare ar trebui semnat până la sfârșitul anului 2023. Finalizarea procesului de negociere în cel mai scurt timp va permite părții române demararea procedurii de aprobare și semnare a contractului de finanțare și, ulterior, de aprobare a contractului astfel semnat, în vederea accesării sumelor împrumutului conform necesităților de finanțare.

Pe cale de consecință, având în vedere necesitatea parcurgerii etapelor interne pentru semnare în regim de urgență și luând în considerare faptul că forma contractului de finanțare care va fi supusă semnării nu va conține diferențe substanțiale de fond față de forma anexată, a fost elaborat prezentul memorandum, în temeiul alin. 5 al pct. 4.1.a),b)3 din Normele metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1470/2007, cu modificările și completările ulterioare.

În baza prezentului memorandum, se va solicita Ministerului Afacerilor Externe acordarea împuternicirii de semnare a contractului de finanțare, conform practicii. După semnare, contractul de finanțare va fi aprobat prin act normativ cu putere de lege, în conformitate cu prevederile art. 4 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, aprobată cu modificări prin Legea nr. 109/2008, cu modificările și completările ulterioare.

Față de cele de mai sus, supunem spre aprobare **negocierea contractului de finanțare dintre România și Banca Europeană de Investiții, în valoare de 200 mil. Euro, pentru susținerea proiectului Autostrada A3 România - Cofinanțare aferentă Mecanismului de redresare și reziliență - și a semnării acestuia; acordarea împuternicirii de semnare ministrului finanțelor.**